

Силабус освітнього компоненту **ОСНОВИ ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ**

Рівень вищої освіти – **перший (бакалаврський) рівень**
Освітньо-професійна програма – **Правоохоронна діяльність**
Рік навчання: **2025–2026**, Семестр: **2**
Кількість кредитів: **денна ф/н - 4, заочна ф/н - 4**
Обсяг годин: **денна ф/н - 120, заочна ф/н - 120**
Мова викладання: **українська**
Підсумковий контроль – **екзамен**
Форма проведення занять – **семінарські заняття**

Назва освітнього компоненту	Основи вогневої підготовки <u>Fundamentals of Fire Training</u>
Викладач	Гладенький Юрій Васильович асистент кафедри загальноправових та гуманітарних дисциплін Івано-Франківського навчально-наукового юридичного інституту Національного університету «Одеська юридична академія» Івано-Франківськ, вул. Максимовича, 13 каб. 409
E-mail:	yuragladenkiy1999@gmail.com
Консультації викладача	Четвер 14.00-16.00

1. Коротка анотація до курсу:

Вивчення дисципліни «Основи вогневої підготовки» спрямоване на формування у здобувачів базових теоретичних знань і практичних умінь щодо підготовки, обслуговування та безпечного ефективного застосування стрілецької зброї. Предметом дисципліни є організація, планування та виконання вогневої підготовки в умовах професійної діяльності правоохоронних органів, оволодіння методами безпечного поводження зі зброєю, базовими тактичними прийомами та нормативно-правовими аспектами її застосування. Дисципліна сприяє розвитку морально-психологічних якостей, відповідальності, дисципліни та усвідомлення правових обмежень і повноважень щодо застосування зброї. Особлива увага приділяється безпечній роботі зі зброєю, дотриманню правил техніки безпеки, оцінці обстановки та прийняттю ефективних рішень у стресових і нестандартних умовах.

Засвоєння дисципліни формує початкові навички оцінки оперативної ситуації, планування дій, концентрації уваги та швидкого реагування на загрози. Студенти набувають умінь користуватися різними видами стрілецької зброї, здійснювати її розбирання, збирання та базове технічне обслуговування. Опанування дисципліни сприяє розвитку критичного мислення та здатності до аналізу тактичних ситуацій під час виконання службових завдань. Приділяється увага формуванню практичних навичок застосування зброї в умовах навчально-тренувальних стрільб та тренувальних вправ. Дисципліна створює основу для подальшого професійного вдосконалення у сфері спеціальної та тактичної підготовки, а також підвищує готовність до самостійного та

командного виконання завдань, пов'язаних із забезпеченням безпеки громадян та охороною об'єктів.

2. Формат курсу: Очний та/або змішаний.

3. Компетентності, які мають бути сформовані у результаті опанування навчальної дисципліни:

Інтегральні компетентності: Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

Спеціальні компетентності:

СК12. Здатність забезпечувати відповідно до посадових обов'язків охорону об'єктів державної власності, державну охорону органів державної влади України та безпеку взятих під захист осіб, охорону фізичних осіб та об'єктів приватної і комунальної власності

СК14. Здатність правомірно застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю, тактичні прийоми з дотриманням стандартів особистої безпеки, а також надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу

СК18. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення кримінальних та адміністративних правопорушень, усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення правопорушення.

4. Програмні результати навчання:

РН12. Адаптувати і ефективно діяти у стандартних професійних ситуаціях, а також у разі ускладнення оперативної обстановки, підвищення фізичного та психологічного навантаження.

РН15. Працювати самостійно та в команді при виконанні службових (посадових) обов'язків та під час розв'язання складних спеціалізованих задач у сфері правоохоронної діяльності.

РН16. Застосовувати превентивні та примусові заходи, спрямовані на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб, публічному (громадському) порядку та безпеці, майну, законним інтересам держави, які виникли (або можуть виникнути) внаслідок учинення кримінальних або адміністративних правопорушень.

РН18. Застосовувати вогнепальну зброю та спеціальні засоби (штатне та бойове озброєння), фізичну силу; інформаційні системи та технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та аналізу інформації, інформаційно-аналітичні системи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні), криміналістичні та оперативно-технічні засоби, безпілотну авіацію, іншу спеціальну та військову техніку і спорядження

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин (ДФ)	Загальна кількість годин (ЗФ)
-------------	-------------------------------	-------------------------------

Лекції	-	-
семінарські заняття	56	20
індивідуальна робота	10	10
самостійна робота	54	90
Всього	120	120

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання – доступ до мережі Internet за умови змішаного формату курсу, конспект лекцій, система мультимедійних презентацій та засоби інтерактивного навчання, мультимедійне забезпечення в порталі ZOOM, Moodle; мультимедійні тренажери та симулятори стрілецької зброї; відеоматеріали демонстрації розбирання та збирання пістолетів, автоматів і снайперських гвинтівок; інтерактивні моделі стрілецької зброї та гранат для віртуального відпрацювання прийомів безпечного поводження; стенди та макети для відпрацювання практичних навичок розбирання, збирання та правил стрільби; прилади для контролю точності пострілу та оцінки результатів стрільби під час практичних занять.

7. Зміст освітнього компонента:

Семінарські, практичні заняття			
	Опис змісту навчання (теми)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Загальні положення основ вогневої підготовки.	4	2
Тема 2.	Заходи безпеки при користуванні вогнепальною зброєю	4	2
Тема 3.	Правові основи та порядок застосування вогнепальної зброї	6	2
Тема 4.	Призначення та будова пістолета «ПМ» та пістолета «Форт-12»	6	2
Тема 5.	Призначення та будова автомата «Калашникова»	6	2
Тема 6.	Призначення та будова снайперської гвинтівки «Драгунова»	4	1
Тема 7.	Особливості розбирання та збирання пістолетів «ПМ» і «Форт-12»	4	1
Тема 8.	Особливості розбирання та збирання автомата «Калашникова»	4	1
Тема 9.	Особливості розбирання та збирання снайперської гвинтівки «Драгунова»	4	1
Тема 10.	Правила стрільби з пістолетів «ПМ» і «Форт-12»	4	1
Тема 11.	Правила стрільби з автомата «Калашникова»	4	1
Тема 12.	Призначення, будова та принципи дії ручних гранат Ф-1, РГД-5	4	1
Тема 13.	Практичне виконання вправ з пістолета №4, №6, №7, №8	6	2
Всього		56	20

Самостійна робота			
	Опис змісту навчання (наприклад, теми або види навчальної активності)	ДФ год.	ЗФ год.
Тема 1.	Заходи безпеки при користуванні вогнепальною зброєю	9	15

Тема 2.	Правові основи та порядок застосування вогнепальної зброї	9	15
Тема 3.	Призначення та будова пістолета «ПМ» та пістолета «Форт-12»	9	15
Тема 4.	Призначення та матеріальна частина автомата «Калашникова»	9	15
Тема 5.	Призначення та матеріальна частина снайперської гвинтівки «Драгунова»	9	15
Тема 6.	Ручних гранат Ф-1, РГД-5	9	15
Всього		54	90

Індивідуальні завдання		
Опис змісту індивідуального завдання	ДФ год.	ЗФ год.
Підготувати презентацію на тему: «Основні правила безпечного поводження з вогнепальною зброєю під час виконання службових обов'язків працівника правоохоронних органів» та «Безпека використання вогнепальної зброї під час навчально-тренувальних стрільб». Підготувати доповідь щодо порядку розбирання та збирання пістолета «Макарова» і автомата «Калашникова», включаючи ключові етапи та правила безпеки при виконанні цих дій.	10	10
Всього	10	10

8. Система оцінювання

Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Накопичувальна. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль знань здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня знань студентів.

Методи поточного контролю: Усне опитування здобувачів вищої освіти, вирішення практичних завдань, тестові завдання.

Рубіжний контроль.

Проводиться після вивчення відповідних тем або блоку тем з метою з'ясування ступеню засвоєності здобувачами вищої освіти відповідного об'єму опрацьованого та вивчення матеріалу та подальшої оцінки рівня отриманих знань. Форми проведення рубіжного контролю: контрольна робота, колоквиум.

Індивідуальне завдання.

Підготовка реферату (тез доповіді) або виступу з інтерактивними елементами в межах питань, що розглядаються на лекційних та семінарських заняттях. Здобувач вищої освіти самостійно обирає об'єкт та предмет дослідження.

Підсумковий контроль.

Проводиться у формі екзамену

9. Шкала оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Оцінка за національною шкалою	
				Екзамен	Залік

90-100	A	відмінно	здобувач вищої має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; засвідчив уміння критично оцінювати варіантні підходи щодо сутності норм та уявлень; оволодів навиками аналізувати, моделювати та адекватно оцінювати ситуацію; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних спеціалістів в даній галузі; матеріал викладає логічно, послідовно та переконливо; самостійно розкриває власні обдарування і нахили	відмінно	зараховано
82-89	B	дуже добре	здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	добре	
74-81	C	добре	здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		
64-73	D	задовільно	здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.		
60-63	E	достатньо	здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	незадовільно	не зараховано
0-34	F	Незадовільний з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		

10. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (половина балів з максимально можливих). Перескладання модулів відбувається із дозволу Директора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: визначається Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про академічну доброчесність», Положенням «Про дотримання академічної доброчесності в Івано-Франківському інституті «ОЮА»». Дотримання академічної доброчесності передбачас:

самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;

надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання.

Вимоги до семінарських занять	Семінарське заняття передбачає підготовку студента шляхом опрацювання рекомендованих джерел, включно з підручниками, посібниками та науковими працями, для засвоєння необхідного категоріального апарату та формування теоретичних знань і професійних компетентностей. На семінарському занятті студент бере участь в обговоренні ключових питань теми, проведенні дискусій, усному та письмовому опитуванні, виокремленні актуальних проблем сучасного застосування предмету навчальної дисципліни.
Вимоги до індивідуальної роботи	Індивідуальна робота має виконуватись самостійно, творчо з використанням засвоєного методологічного інструментарію, який набутий здобувачем вищої освіти протягом навчального процесу. У процесі виконання індивідуальної роботи здобувач вищої освіти має опрацювати не менше п'яти літературних джерел з посиланнями на використання певної інформації з них по тексту роботи. Робота має носити практичну направленість та бути спрямованою на вирішення певної проблеми чи висловлення особистого погляду автора роботи на питання, яке розглядається в роботі, і має включати такі компоненти: титульна сторінка; зміст; вступ; основна частина; висновок; список використаної літератури; додатки до індивідуального завдання (при необхідності). Обсяг має становити 10-15 сторінок формату А4.
Вимоги до самостійної роботи	Самостійна робота здобувача вищої освіти повинна бути виконаною ним особисто або групою студентів, де кожен її член самостійно виконує свою частку колективної роботи, являти собою закінчену розробку (чи її етап), де розкриваються й аналізуються актуальні проблеми з певної теми або її окремих аспектів, демонструвати достатню компетентність автора (авторів) у розкритті питань, що досліджуються, а також мати навчальну, наукову й (або) практичну спрямованість і значимість, містити певні елементи новизни (при виконанні науково-дослідної роботи). Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування.
Умови підсумкового контролю	Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю, заліку.

11. Рекомендована література

11.1. Основна:

Підручники, посібники, наукові праці:

1. Вогнева підготовка : навч. посіб. / уклад. Є. Ф. Бахчеван, І. П. Катеринчук, О. Т. Ніколаєв, В. Ю. Мосузенко. Одеса : ОДУВС, 2022. 262 с.
2. Вогнева підготовка : навч.-метод. посіб. / В. Тимофєєв, А. Наточуй, Ю. Волков, О. Ніколаєв, О. Кузнєцов. Дніпро : ДДУВС, 2020. 220 с.
3. Вогнева підготовка : навч.-метод. посіб. для підготовки здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищ. освіти в галузі знань 08 «Право» за спец. 081 «Право» [Електронне видання] / С. П. Чумак, О. В. Холод, Ю. О. Гресь [та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид. академія». Одеса : Фенікс, 2024. 104 с.
4. Вогнева підготовка : посіб. / кол. авт. ; за заг. ред. канд. наук, доц. В. Я. Покайчука. 2-ге вид., перероб. і доп. Дніпро : ДДУВС, 2021. 264 с.
5. Вогнева підготовка. Методика підготовки та проведення занять : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2022. 200 с.
6. Наставови зі стрілецької справи. Кн. I : 5,45-мм автомати Калашникова (АК-74, АКС-74, АК-74Н, АКС-74Н) та ручні кулемети Калашникова (РПК-74, РПКС-74, РПК-74Н, РПКС-74Н), ручний протитанковий гранатомет (РПГ-7, РПГ-7Д), гранатомет АГС-17 «Полум'я», 9-мм пістолет Макарова (ПМ). Київ : Центр учбової літератури, 2022. 304 с.
7. Правові підстави та правила застосування вогнепальної зброї і спеціальних засобів самооборони громадянами України : навч. посіб. / Є. Ф. Бахчеван, В. В. Дулгер, О. Т. Ніколаєв. Одеса : ОДУВС, 2021. 127 с.
8. Ручні протитанкові гранатомети та гранати до них : будова, особливості використання, заходи безпеки : навч.-практ. посіб. / уклад. В. Л. Коваленко, В. Є. Гурський ; Донецький держ. ун-т внутр. справ. Маріуполь ; Кропивницький, 2022. 71 с.
9. Сучасна вогнева підготовка : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2023. 126 с.

Нормативно-правові акти:

1. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 40-41. Ст. 379.
2. Про затвердження Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю : Наказ Бюро економічної безпеки України від 12.03.2022 № 56.
3. Про затвердження Курсу стрільб для поліцейських та норм витрат боєприпасів, пострілів, вибухових пакетів і гранат поліцейськими під час проведення практичних стрільб : Наказ Національної поліції України від 20.09.2016 № 900.

11.2. Допоміжна:

1. Практичні аспекти криміналістичного дослідження об'єктів, перероблених у вогнепальну зброю : монографія. Київ : Центр учбової літератури, 2022. 186 с.
2. Криміналістика : навчальний підручник / за ред. Н. Є. Маковецької, Т. А. Француз-Яковець, А. С. Колодіна, В. В. Кірякова, В. М. Баранника. Київ : Університет «КРОК», 2021. 500 с.
3. Криміналістика : підручник / В. В. Пясковський, Ю. М. Чорноус, А. В. Самодін [та ін.] ; за заг. ред. В. В. Пясковського. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : Філія вид-ва «Право», 2020. 752 с.
4. Скрипченко О. Т. Термінологічний словник з дисципліни «Вогнева підготовка». Дніпро : ТОВ ВКФ «Візіон», 2020. 64 с.
5. Стрілецька зброя та вогнева підготовка : підручник / В. М. Петренко, А. М. Кривошеєв, М. М. Ляпа, В. В. Семененко. Суми : Сумський державний університет, 2020. 372 с.
6. Основи тактичної підготовки та вогневої стрільби : навч.-метод. посіб. / О. В. Бондаренко, І. С. Ковальчук. Харків : ХНУВС, 2022. 198 с.
7. Сучасні методи і тактика стрільби для правоохоронців : навч. посіб. / В. А. Ткаченко. Київ : Центр учбової літератури, 2023. 142 с.

8. Техніка безпечного поводження зі зброєю та заходи безпеки під час навчально-тренувальних стрільб : навч.-метод. посіб. / кол. авт. Київ : ДДУВС, 2021. 96 с.

9. Копотун І. М., Мирний С. П., Петков В. П. Військова медицина України: основні етапи реформи військової медицини України; сучасна структура військової медицини України; військова медицина — виклики воєнного часу; нормативно-правове регулювання. Київ. ВД «Професіонал», 2023. 670 с.

11.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті:

1. www.president.gov.ua – Президент України
2. www.rada.gov.ua – Верховна Рада України
3. www.ombudsman.kiev.ua – Уповноважений Верховної Ради з прав людини
4. www.kmu.gov.ua – Кабінет Міністрів України
5. www.minjust.gov.ua – Міністерство юстиції України
6. <http://www.npu.gov.ua/> – Національна поліція України
7. <https://www.mil.gov.ua> – Міністерство оборони України
8. <https://moz.gov.ua/uk> – Міністерство охорони здоров'я України
9. <https://dsns.gov.ua> – Державна служба України з надзвичайних ситуацій
10. <https://nszu.gov.ua> – Національна служба здоров'я України
11. <https://redcross.org.ua> – Товариство Червоного Хреста України
12. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua/>
13. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича – www.library.univ.kiev.ua

асистент кафедри
загальноправових та гуманітарних дисциплін

Юрій ГЛАДЕНЬКИЙ